

2 aprilie

Într-o lungă serie de vise, îndesată, narativă, la un moment dat tatăl meu m-a chemat repede la telefon, fiindcă fusesem sunat din străinătate. Credeam că celălalt mă așteaptă pe fir, așa că am fugit grăbit la aparat, ca să constat că era pus în furcă. Tatăl meu nu s-a îngrijorat însă, mi-a arătat numărul de telefon pe care îl lăsase cel care mă căuta, invitându-mă să-l sun. În vis, eu mă aflam în vremurile de dinainte de revoluție, în timp ce tata se comporta, cum aveam să-mi dau seama mai încolo, ca și cum ne aflam în cele de după. Așa încât eu m-am codit să sun, din cauza costurilor incalculabile ale unui telefon în străinătate, precum și a inhibiției, a lipsei de familiaritate cu ideea că aş putea suna pur și simplu din România în străinătate.

Atunci tata a format el numărul. Aici s-a întâmplat ceva ciudat: în loc să aibă o convorbire normală, a ieșit pe ușă și s-a întors după câteva minute. La telefon i se spusese că mi s-a lăsat un caiet de notițe undeva, iar convorbirea a constat în mersul lui după caiet. După cum am reconstituit din spusesele lui, a preluat caietul în parcare din spatele blocului de la un muncitor în salopetă, care îl primise la rândul lui de la cineva aflat într-o mașină lungă, închisă, luxoasă, străină. Era o agendă de telefon lunguiață, bogată în notițe, cum avusesem și eu una. Eu eram, *definitely*, în timpul mental de dinainte de revoluție, fiindcă l-am întrebat pe tata dacă nu s-ar putea să fie o provocare din partea Securității, pentru a ne aresta. Caietul nu avea nume sau adresă sau alt mijloc de identificare a posesorului, doar o listă de persoane la început, între care nu mai știu dacă figuram și eu sau nu. Tata m-a liniștit, arătându-mi că în ziua de azi închisorile politice au fost închise (am văzut într-adevăr în gestul lui imaginea unei întinse celule goale). A început să răfoiască agenda, din care apăreau diverse obiecte mici, spre exemplu un tub de pastă de lipit, învechită, cu un miros acru. Desfăcea agenda ca pe un penar, iar eu priveam în continuare cu teamă descompunerea ei.

Într-adevăr, când cineva a sunat la ușă, eu am tresărit la gândul că au venit să ne aresteze. Aș putea crede că scena de pe holul blocului care a urmat făcea parte dintr-un alt vis, dar ea era de fapt continuarea, sau un intermezzo al celui de față. Locuiam într-un bloc-hală, în care ultima noastră locuință de la Baia Mare îmi apărea așa cum o văzusem în vise mult mai vechi, oarecum neliniștitoare. Din holul blocului se vedea direct, prin pereții transvizibili, o închisoare pentru doi oameni, aducând cu cazarma unde am făcut armata, nu din Constanța reală, ci așa cum o văzusem într-un alt vis, de acum câteva luni, în care fusesem reîncorporat peste vară. Cum spunea tatăl meu, închisoarea nu era înspăimântătoare, puteam primi mâncare și nu am fi fost maltratați, urma doar să petrecem timpul claustrați înăuntru.

Am întrevăzut toate astea într-o premoniție a viitorului. Am deschis ușa și am văzut că pe holul blocului se formase o coadă lungă de oameni care așteptau să intre în pușcărie. Ușa noastră era în spatele ușii mari ce dădea către închisoarea din depărtare, așa că, profitând de faptul că toți erau întorși în direcția opusă, am închis ușa la loc. Eram doar pe jumătate îmbrăcat (așa ne surprinsese soneria Securității) și voiam să îmi mai las timp să ne pregătim hainele și bagajele. O figură vagă de ofițer mătăhălos, pe care apucasem totuși să-l întrezăresc pe hol, mi-a atras atenția, vorbind prin ușă, că agenda de telefon conține mult mai multe lucruri. Într-adevăr, în acest timp tatăl meu o desfăcuse complet și acum arăta ca o carlingă mică de avion suspendată deasupra mesei. Am primit din ea un teanc de fotografii, precum o panglică de cărți de joc în zbor. Am înțeles că fuseseră făcute în timpul primei mele călătorii în Occident, înainte de revoluție, conținând așadar scenele compromițătoare pentru care urma să fiu închis, chiar dacă cel care îmi trimisese agenda părea să o fi făcut fiindcă epoca persecuțiilor trecuse, iar caietul era doar un memento al acelor ani de clandestinitate.

Am privit îndelung pozele. Înfățișau chipuri mai tinere, unele de copii (poate foști colegi ai mei de școală sau copii ai rudelor?), pe care nu eram sigur dacă îi cunosc, într-atât erau de scufundate în trecut. Apoi m-am recunoscut într-una, foarte tânăr, aproape copil. Stăteam, într-un ciorchine de oameni, călare pe o motocicletă, înfloriți cu toții pe lângă ghidonul roții din față, eu ca un diriginte într-o excursie cu elevi de aceeași vârstă cu el. Brusc mi-am amintit momentele când fuseseră făcute fotografiile, undeva de dincolo de memoria mea vie, într-o altă lume, care clipea acum spre suprafață, însoțită de haloul vinovăției de a o fi uitat, dar și de exuberanța de culori a imaginii care a rămas la fel de proaspătă acum când renaște ca prima dată când s-a petrecut. Figura esențială din fotografie era, desigur, a celui care conducea motocicleta. Am mișcat-o într-o parte și în alta, dar, acoperit de capetele celor din jur, sau rămânând într-o pată oarbă a ochilor mei, chipul în sepia nu voia să se contureze, deși bănuiam că este al lui Adrian Ioviță (poate fiindcă Ruxandra mi-a spus alaltăieri la telefon că ne-au răspuns la scrisoare și că vor veni spre vară și ei în Franța).

— Sunt fotografiile de la Clarendon (cred că așa a pronunțat tata). Ți-aduci aminte când ai fost la Centrul Zen de la Clarendy? mă întreba tata. (Adrian ne povestise, în urmă cu vreo zece ani, că fusese la un ashram în Franța. Ieri, în metrou, am văzut reclama unui cerc de slăbire după tehnica Zen). Dar localitatea aceasta se lega mai degrabă de vizita mea la Evelyne, nu cea reală, din 1983, ci una visată de curând, într-un orașel în amurg mental, unde ajungeam singur, neștiind dacă voi fi primit, urmărit pe de altă parte de serviciile secrete din țară. Din flash-ul de amintiri repede absorbit în beznă ca într-un pântec, chipurile din fotografii trimiteau înapoi la o perioadă când fusesem fericit și vinovat, tânăr și naiv, vital și proaspăt, dar îngropată de mult timp de-acum. Ce făcusem la acel Centru Zen din localitatea numită Clarendy? Cine erau figurile între care apăream

în poze, ca dintr-o altă realitate, paralelă, din care fusesem șters sau mă ștersesem eu însumi, și a cărei reîntrupare de fantomă evanescentă îmi bântuia prin fața ochilor memoriei ca o perdea fluturată de vânt peste un peisaj colorat, niciodată întrevăzut pe deplin și pătruns?

Agenda de telefon era o uriașă capsulă de metal. Tatăl meu o desfăcuse și plutea masivă, cu pereți groși, deasupra mesei, întinzându-se până în colțul opus al camerei. Niște mecanisme cu declicuri deschideau două compartimente lungi precum niște păstăi de tablă, cu care m-am jucat o vreme. Apoi m-am îndreptat spre centrul capsulei, unde se aflau rafturi lungi de cărți. Am crezut o clipă că erau cărțile mele de aventuri din copilărie, aruncate și uitate între timp. Dar, citind cotoarele (precum la biblioteca de la ENS), am constatat că vechimea lor era alta decât trecutul meu, nu erau cărțile uzate ale aventurilor de copil, ci tratate vechi, cu nume antice și medievale, ce mă îmbiau să le recuperez. Ce legătură să fie între trecutul paralel îngropat în fotografiile altei vârste, tratatele acestea de înțelepciune pline de praf, caietul-carlingă venind ca o capsulă din fundul mării, conștiința vinovată că trebuie să fac închiisoare dacă îl deschid, și eu, care m-am trezit acum și scriu în lumina noii zile, pe cale de a uita întregul vis și a construi o nouă suprafață a conștiinței?

7, 8, 9? aprilie

Și visele din dimineața asta? Cum să le transcriu? Cu soarele acesta care traversează precum un suflu de explozie atomică fereastra, umple camera, cade peste mine în pat, în timp ce adorm din nou, după prima trezire, și mi se pare că Ruxandra e lângă mine în așternuturi, atât de moale, atât de dulce, dau să mă scol să deschid fereastra, despre Mary, care apărea și ea în vis, nu scriu nimic, mișc piciorul ca să ating un fel de cârlig, ca într-un pariu, reușesc nu să-l

deplasez, ci să-l fac să cadă din pat, înfigându-se în podea, pariul constând în puterea sau harul de a atinge acel flux al scrisului în care romanul devine o plăcere neîntreruptă.

9 aprilie

Oare cum e să îi auzi urlând din fundul peșterii pe Gog și Magog? De acolo, din adâncul în vârtej cu ecou de cavernă ca o trahee de metal pe unde urcă viscerele una câte una, bătrâni orbi și fiare cu ochi de om, toiege de cobalt și roți de zgomot, focuri dispneice și ganglioni de turbă, femei anevrite și copii în ceaune, copaci exoftalmici și peruci de mărgean, nebuni fără piele și danturi în munți de unt, scrâșnite voci urlate și capul meu ca un tunel de metrou prin care trec demente vagoane dulci-acrișoare.

25 aprilie

Am mai conceput o parte a sistemului meu cosmologic. Când mă gândesc la el, concentrat, ca la pata de culoare ale cărei celule se măresc în fața lupei tale, simt că mă apucă o senzație de nebunie. E în el un nucleu de geniu sau un imens bluf? Cum să discern dacă explică totul, paranoic, sau e un kitsch de diletant? Existență, timp, spațiu, unificarea forțelor fundamentale, limita vitezei luminii, găurile negre, materia neagră, toate tipurile de particule, deplasarea spre roșu, fondul de radiație de $2,7^{\circ}$ K, lipsa cerului luminos, transformarea masei în energie, evoluția universului ca întreg, toate sunt aici, în acest sistem pornit de la zero, constructiv, luând și atingând de dedesubt și din interior toate sistemele actuale, cuantice, relativiste și supercorzi, pe care îl tot gesticum acum de mai bine de zece ani. Îmi dau singur seama cât de neserios sună felul în care vorbesc așa despre Tot, nici mai mult, nici mai puțin. Și totuși? Dacă scânteia e aici? Când naiba am să întâlnesc

acel colaborator, matematician, astrofizician, cu care să construim aparatul de ecuații care să fixeze sistemul? Toți matematicienii și fizicienii cu care m-am împrietenit, Bogdan, Dănuț, Adrian, nu se ocupau de așa ceva, iar apoi au și plecat în Occident. Din păcate, nici din întâlnirea cu Basarab nu cred că va ieși ceva, așa cum visasem o clipă în gândurile mele autiste și suspendate. Și sistemul tot crește în mine, plantă de pivniță întinzându-se monstruos spre o ferestruică de lumină, la câte un an sau doi scoțând o nouă ramură, mai crescând cu un fagure de celule. Cum va și muri, sufocat, implodând ca de obicei.

O idee: câtă energie aș dobândi dacă l-aș colapsa în mod voluntar?

26 aprilie

Ce noapte caldă, cu miros de iarbă tăiată proaspăt, de flori de salcâm, cu un cer roz, pe ai cărui nori, inversați, vezi culorile Parisului, cu terenuri de fotbal luminate, de unde se aud depărtat strigătele jucătorilor și fluierul arbitrului, cu trecători leneși, pierzându-se după colțuri de stradă, cu automobile cu faruri de licurici, cu ferestre aprinse în spațele căroră ghicești camere vesele! Ceva din vechiul farmec de altădată a adiat prin mine, deși, din cauza conferinței și a textului teoretic la care lucrez, am sfârșit din nou, de aproape o lună, să sugrum vraja din adânc, încât nu mai pot scrie la roman, nu mai pot scrie nici la acest jurnal. Am găsit o melodie de Peter Hammill care îmi reproduce starea de înstrăinare fragilă și feerică de altădată, când și el, și eu eram mai tineri.

10 mai

Silviu, Tică, Vraciu, cât de departe s-au reîntors figurile lor din copilărie în visul meu de azi-noapte, complicat. Ne